

Oversikt over retningslinjer i plandokument RPBA 21. mars 2019	Begrunnelse/ hjemmelsgrunnlag	Kapittel- referanse	Erstatter eller viderefører følgende retningslinjer i gml. versjon
R1: Hovedgrepet i planen Hovedvekten av all vekst i Vestfold skal skje som fortetting og transformasjon i eksisterende byer og tettsteder. Lokalisering av arbeidsplasser, boliger og kommersielle, kulturelle og sosiale funksjoner skal fremme funksjonsblanding og bidra til utviklingen av kompakte og levende byer og tettsteder.	Styrke eksisterende byer og tettsteder, unngå spredt arealbruk og press på arealer med viktige jordbruks-, natur- og kulturverdier. Redusere transportbehovet og bygge opp under kollektivtrafikk, gange og sykkel. <i>Hjemmelsgrunnlag:</i> <i>Pbl.1-1, 1. ledd jf. §3-1</i> <i>SPR-BATP kap. 4</i>	4	R1
R2: Offentlige virksomheter og formål Offentlige arbeidsplasser og publikumsrettede funksjoner skal i utgangpunktet lokaliseres sentralt i byer og tettsteder.	Offentlige virksomheter bør gå foran som gode eksempler og lokaliseres slik at de bidrar til å styrke byene og tettstedene, og er tilgjengelig med gange, sykkel eller miljøvennlig transport. <i>Hjemmelsgrunnlag:</i> <i>SPR-BATP 4.3 og 4.5</i>	4.1	R9
R3: De største byene Det forventes at utvikling i sentrum av de største byene prioriteres i kommunens planlegging. Potensialet for fortetting og transformasjon i byene skal kartlegges og utnyttes.	De største byene er av særlig regional betydning både som arbeids-, bo-, etablerings- og handelssteder i Vestfold. <i>Hjemmelsgrunnlag:</i> <i>SPR-BATP 4.3</i>	4.1	
R4: Langsiktige utviklingsgrenser De langsiktige utviklingsgrensene skal dimensjoneres ut fra en forventet og realistisk befolkningsvekst fram til 2040.	Ved å angi langsiktige utviklingsgrenser rundt eksisterende by- og tettstedsområder, markeres yttergrensene for hvor framtidig utbygging kan skje. Innenfor LUG er de fleste nasjonale og regionale interesser forhåndsavklart slik at utbygging kan prioriteres. <i>Hjemmelsgrunnlag:</i> <i>Pbl §3-1, bokstav b)</i> <i>SPR-BATP kap. 4</i>	4.2	Omskrevet R3
R5: Arealer til boligformål Det forventes at kommunens avsatte areal til boligformål i kommuneplanens arealdel tilpasses en forventet og realistisk befolkningsvekst, alderssammensetting og sammensetting av boligtyper i kommunen.	I gjeldende kommuneplaner er det samlet sett utbyggingsarealer nok til å dekke boligbehovet langt utover kommuneplanperioden. Arealer som ligger i kommuneplanens arealdel bør ha en forutsigbar tidshorisont for gjennomføring.	4.2	Omskrevet R6

<p>R6: Arealeffektivitet og kvalitet Fortetting skal prioriteres der hvor effekten er størst, det vil si nærmest sentrum, kollektivknutepunkt, grå arealer og transformasjonsområder. Ved utbygging på nye arealer skal arealeffektiviteten i utgangspunktet være høy.</p> <p>Hensynet til kvalitet skal ivaretas og vektlegges ved planlegging og gjennomføring av utbyggingstiltak.</p>	<p>Fortettingen skal bygge opp under målet om kompakt by- og tettstedsutvikling, med konsentrert vekst i sentrum. - aktivitet og liv i sentrum</p> <p><i>Hjemmelsgrunnlag: Pbl § 3-1 bokstav e) SPR-BATP 4.3 og 4.7</i></p>	4.3	Omskrevet R7, R13 og R14
<p>R7: Behov for næringsarealer Ved rullering av kommuneplanens arealdel skal kommunen gjøre faglige vurderinger av behovet for nye næringsarealer som bidrag til styrket næringsaktivitet i kommunen. Prinsippene for lokalisering av næringsvirksomhet skal legges til grunn for vurderingene.</p> <p>Etablering av rene kontorarbeidsplasser skal skje innenfor by- og tettstedsområder og kommunen skal tilrettelegge for dette.</p>	<p>Styrke eksisterende byer og tettsteder, bidra til økt attraktivitet, stimulere til tett kontakt mellom bedrifter, og øke tilgjengeligheten etter hvert som kollektivtilbudet styrkes.</p> <p><i>Hjemmelsgrunnlag: SPR-BATP 4.5</i></p>	5.1	Omskrevet R16
<p>R8: Lokalisering av handel Arealer for handelsvirksomhet skal framgå av kommuneplanens arealdel eller kommunedelplan. Arealene avsettes som sentrumsformål eller annet formål som hjemler handel i byer/tettsteder og lokal- og nærsentre*. Handelsvirksomheter som ikke hører hjemme i senterstrukturen avsettes i andre områder for handel etter en overordnet planmessig avklaring med tilhørende handelsanalyse. Etablering av handel skal skje etter saksbehandlingsreglene nr.1-7.** Det er et generelt forbud mot etablering av handel langs E18. Kommunene skal innarbeide forbudet som en bestemmelse i kommuneplanens arealdel.</p>	<p>Styrke fylkets konkurransekraft, forhindre at handel i eksisterende byer svekkes, bidra til å bygge opp under eksisterende senterstruktur og skape grunnlag for redusert bilbruk og styrket kollektivtrafikk.</p> <p>* Saksbehandlingsreglene innebærer blant annet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sentrumsformål i eksisterende byer - regionale myndigheter legger ingen restriksjoner på handelsetablering. 2. Sentrumsformål eller annet formål som åpner for handel i større tettsteder – regionale myndigheter legger ingen restriksjoner på handelsetablering. 3. Innenfor sentrumsformål eller annet formål for handel i lokal- og nærsentre er grensen for handelsvirksomhet 3000 kvm handel. For etablering av handelsvirksomhet utover dette, kreves det handelsanalyse. 4. For etablering av handelsvirksomhet i andre områder for handel, kreves det handelsanalyse. <p>** Saksbehandlingsregler utformes på grunnlag av retningslinjene 1-7 i Regional plan for handel og senterstruktur (2009), men forenkles. Innholdet i saksbehandlingsreglene:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hensikt 2. Saksbehandlingsregler 3. Handelsanalyse og presentasjon av handelsmodellen 4. Definisjoner <p><i>Hjemmelsgrunnlag: SPR-BATP 4.5</i></p>	5.2	Omskrevet R17, R18 og R20

<p>R9: Kulturmiljøer De nasjonalt og/eller regionalt viktige kulturmiljøene i temakart for RPBA skal sikres i kommune- og reguleringsplaner. Vernehensyn som skal ivaretas, tilpasses hvert enkelt kulturmiljø og innarbeides som utfyllende bestemmelser til kommuneplanens arealdel, og/eller som utfyllende bestemmelser til reguleringsplaner</p> <p>Nye tiltak inntil nasjonalt og/eller regionalt viktige kulturmiljøer skal tilpasses områdets særpreg.</p>	<p>Retningslinjen bidrar til forutsigbarhet og tydelighet i planleggingen både på regionalt og kommunalt nivå om hvor i Vestfold de viktigste kulturmiljøene befinner seg, og sikrer at viktige vernehensyn ivaretas.</p> <p>Retningslinjen skal forhindre at det brukes ressurser på å planlegge utbyggingstiltak i eller tett på nasjonalt og/eller regionalt viktige kulturmiljøer som vil svekke kvaliteten på kulturmiljøene. Dersom det skjer, og nasjonale eller vesentlig regionale kulturminneinteresser er truet, er fylkeskommunen pålagt å reise innsigelse til forslaget, jf. plan- og bygningsloven §§ 5-4 til 5-6 og §§ 11-7 punkt 9 og 12-7 punkt 2. Dette er også utdypet i rundskriv T-2/2004, H-2/14 og T-2/16.</p>	5.3	R21 og R22
<p>R10: Jordvern Utenfor langsiktige utviklingsgrenser tillates ikke formålsendring av dyrka og dyrkbar mark til bolig, næring og offentlige formål.</p> <p>Innenfor langsiktig utviklingsgrense skal fortetting/transformasjon og andre arealer egnet for utbygging, tas i bruk før det åpnes for formålsendring av dyrka og dyrkbar mark.</p> <p>Omdisponering av dyrka og dyrkbar mark skal skje så sent som mulig i planperioden.</p> <p>Ved lokalisering og utforming av bane, veg (inkludert gang- og sykkelveg) skal beslaget av matjord begrenses til et minimum. Ved beslag av dyrka eller dyrkbar mark skal kompensierende tiltak planlegges.</p>	<p>Vestfolds verdifulle landbruksområder skal sikres som produksjonsgrunnlag i dag og for kommende generasjoner.</p> <p><i>Hjemmelsgrunnlag: Jordlovens § 1 og 9, PBL § 3-1 b Nasjonal jordvernstrategi</i></p>	5.4	Omskrevet R24 og R26
<p>R11: Krav om matjordplan I byggesaker og reguleringsplaner som tillater omdisponering av dyrka og dyrkbar mark, skal det utarbeides matjordplan (jfr. Veileder til matjordplan) og sikres at matjordlaget benyttes til nytt matjordareal, nydyrking eller forbedring av annen dyrka eller dyrkbar mark.</p>	<p>Sikre at matjordlaget blir benyttet som ressurs for videre matproduksjon, ved omdisponering dyrka og dyrkbar mark.</p>	5.4	Omskrevet R25
<p>R12 Mineralressurser og den geologiske naturarven Hensyn til de viktigste delene av den geologiske naturarven skal innarbeides i kommuneplanleggingen. Tiltak og aktiviteter som ødelegger eller innebærer en trussel mot vern av de viktigste delene av den geologiske naturarven tillates ikke.</p> <p>Steinindustriens langsiktige arealbehov og forebygging mot konflikter med andre arealformål skal hensyntas og avveies mot andre samfunnsinteresser i kommunale planer.</p>	<p>Sikre at forekomster av mineralressurser og de viktigste delene av den geologiske naturarven blir ivaretatt i et langsiktig perspektiv.</p> <p><i>Hjemmelsgrunnlag: Pbl § 3-1, bokstav b)</i></p>	5.4	R28
<p>R13: Sikring av drikkevannskvalitet Nedslagsfelt for drikkevannskilder skal vises i kommuneplanens arealdel og sikres med tilhørende hensynssone eller bestemmelse.</p>	<p>Drikkevann er vårt viktigste næringsmiddel som må forvaltes i et langsiktig perspektiv.</p>	5.4	Omskrevet R29

<p>Det skal ikke etableres nye byggeområder eller annen arealbruk i drikkevannskilders nedslagsfelt som vil forurense eller representerer en fare for forurensing.</p> <p>Ved plan eller tiltak som berører nedbørsfelt for mindre drikkevannsforsyninger (<50 personer) skal konsekvenser for drikkevannsforsyningen belyses, og disse skal ikke settes i risiko.</p>	<p><i>Hjemmelsgrunnlag:</i> <i>Pbl § 1-1 jf. 3-1 bokstav h)</i> <i>Drikkevannsforskriftens §§§ 1,3 og 4</i></p>		
<p>R14: Regional grønnstruktur Verdifull grønnstruktur skal bevares mest mulig sammenhengende uavhengig av kommunegrensene.</p> <p>Forbindelsen mellom boligene i byene og tettstedene og de regionale friluft- og rekreasjonsområdene må sikres. Det forventes at forbindelsene mellom byene og tettstedene og ut til viktige nærturområder ivaretas i kommunens planlegging.</p>	<p>En tydelig regional grønnstruktur skal bidra til å sikre viktige områder for friluftsliv, biologisk mangfold, naturmiljø og landskap. I planleggingen er det viktig å ivareta forbindelsene mellom byene og tettstedene og rekreasjonsarealene utenfor.</p> <p><i>Hjemmelsgrunnlag:</i> <i>PBL § 3-1 b)</i> <i>SPR-BATP 4.7</i></p>	5.4	Omskrevet R30
<p>R15: Samfunnssikkerhet Det forventes at aktsomhetskart brukes som en del av grunnlaget for å vurdere risiko og sårbarhet ved valg av arealer til utbyggingsformål.</p> <p>Det forventes at alle områder med leire som ligger under den marine grensen vurderes som potensielt utsatt for kvikkleireskred. Det gjøres detaljerte lokale undersøkelser og vurderinger av faren for skred og kvikkleire ved lokalisering av byggeområder og måten utbygging gjennomføres på.</p> <p>Det forventes at det i planleggingen legges vekt på økende risiko for ekstremvær i form av store nedbørsmengder, sterk vind og havnivåstigning. Risiko- og sårbarhetsanalyser gjør rede for og innarbeider eventuelle avbøtende tiltak i forhold til flom og overvannsproblematikk langs vassdragene og i byer og tettsteder.</p>	<p>Samfunnssikkerhet i arealpolitikken handler om å legge til rette for mer robuste løsninger og redusere faren for at uønskede hendelser skal skje. Da må planleggingen ta høyde for framtidige klimaendringer og ta hensyn til naturfarer.</p> <p><i>Hjemmelsgrunnlag:</i> <i>Pbl §3-1 bokstav h)</i> <i>Pbl §§4-3 og §28-1</i></p>	5.5	Omskrevet R32
<p>R16: Folkehelse Det forventes at all planlegging fremmer hensynet til befolkningens helse og trivsel, og motvirke sosiale helseforskjeller. Aktører i Vestfold med ansvar for utarbeidelse av arealplaner bidrar til at områders sosiale bærekraft ivaretas gjennom å:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vektlegge helsefremmende kvaliteter i nærmiljøet som ressurser for alle. • Ivareta prinsippet om universell utforming. • Gjennomføre åpne, brede og tilgjengelige medvirkningsprosesser for innbyggere. 	<p>RPBA legger premisser for utviklingen av de fysiske omgivelsene i Vestfold, og har derfor en viktig rolle i arbeidet for å fremme folkehelsen.</p> <p><i>Hjemmelsgrunnlag:</i> <i>Folkehelselovens § 1</i> <i>Pbl § 1-1,5.ledd jf. §3-1, 1. ledd bokstav e) og f)</i> <i>Pbl Kap 5</i></p>	5.6	R33

Retningslinjer i bearbejdet plandokument regional transportplan (RTP)	Begrunnelse/ hjemmelsgrunnlag	Kapittel- referanse	Erstatter eller viderefører følgende retningslinjer i gml. versjon
<p>R17: Kollektivforbindelser skal styrkes Kollektivtilbud styrkes der potensialet for overgang fra bil til buss er størst. Rutetraseer og rutetilbud optimaliseres for å ta de viktigste reisestrømmene fra og til byer og tettsteder.</p>	<p>Dette vil bygge opp om det regionale og nasjonale målet om nullvekst i personbiltrafikken, ved at kollektivtrafikken styrkes der befolkningsgrunnlaget er størst, og hvor man vil få størst effekt når det gjelder å endre reisevaner.</p> <p><i>Hjemmelsgrunnlag: SPR-BATP 4.4</i></p>	5.7	Omskrevet R35
<p>R18: Transportløsninger og kollektivknutepunkt i byområder Innenfor byområdene skal utformingen av vei- og gatenettet prioritere gange, sykkel og kollektivtrafikk. Utvikling og drift av kollektivknutepunkt for buss og jernbane skal bidra til velfungerende byer og tettsteder, med vekt på gående og syklist og effektive overganger mellom transportmidler.</p>	<p>Prioritering av gående, syklist og kollektivtrafikk i byområdene er det som vil ha størst effekt med tanke på å endre reisemiddelvalg i mer miljøvennlig retning. Velfungerende knutepunkt med nye stasjoner i sentrum vil øke tilgjengeligheten og attraktiviteten til kollektivtrafikken.</p> <p><i>Hjemmelsgrunnlag: SPR-BATP 4.4</i></p>	5.7	Omskrevet R37
<p>R19: Sammenhengende, trygt og tydelig nett for sykkel Det skal utvikles et attraktivt sykkelveinett i byområdene med sikker sykkelparkering ved kollektivknutepunkt, arbeidsplasser, fritidsaktiviteter, skoler, butikker, bysentra og annen publikumsrettet virksomhet.</p>	<p>Et attraktivt og trygt sykkelveinett er erfaringsvis det som bringer flere over på sykkel. Manglende sammenhengende nett er et problem i byområdene i dag. Dette fører til en sammenblanding av gående og syklist på fortau og mye brukte gang- og sykkelveier, noe som skaper dårlig fremkommelighet og utrygghet for begge trafikantgrupper.</p> <p><i>Hjemmelsgrunnlag: SPR-BATP 4.4</i></p>	5.7	Omskrevet R38
<p>R20: Sammenhengende, trygt og tydelig nett for gående Det skal utvikles et sammenhengende gangnett i byer og tettsteder med vekt på fremkommelighet, sikkerhet, attraktivitet og universell utforming. Ganglinjer inn mot kollektivknutepunkt og mye benyttede holdeplasser, skoler, publikumsbygg og i sentrumsområder skal prioriteres. Lokale stier og snarveier bør sikres i arealplaner.</p>	<p>Prioritering av de gående i byene vil være viktig for å skape levende og attraktive sentrumsområder. Å få flere til å gå vil være et viktig helsefremmende tiltak.</p> <p><i>Hjemmelsgrunnlag: SPR-BATP 4.4</i></p>	5.7	Omskrevet R39